

CONȘTIINȚA NOASTRĂ PROFESIONALĂ, O CONȘTIINȚĂ POLITICĂ

Noțiunea de educație, cu forma ei activă *educare*, purificată de-a lungul mileniilor, capătă astăzi în contextul ponderii socialiste o direcție nouă de împlinire, concretizată prin definirea *educației socialiste*; căci dacă socialismul nu este numai o simplă acumulare de bunuri și o repartizare de bunuri, ci un țel, iar țelul acesta este omul nou capabil să-și revendice valorile și să le creeze, atunci definiția contemporană a *educației-educare* nu este altceva decât putința dominării creațiilor materiale în lumina unui ideal de perfecțiune umană.

Iată dar ce înseamnă astăzi a fi contemporan, în toată accepțiunea profundă a acestui cuvânt. Gîndirea noastră creatoare, crescîndă noastră responsabilitate, înscrise în parametrii de etică și echitate socială, deci de adevăr, sînt garanția năzuințelor noastre de realizare materială și spirituală, la dimensiunea prezentului trăit, în virtutea liniilor istoriei, pentru viitor.

Un adevăr de cînd lumea îl cunoaștem cu toții: generație de generație ne verificăm forțele și ne reflectăm succesele sau insuccesele în urmașii noștri, tineretul de ieri, de azi sau de mîine. Pentru dezvoltarea multilaterală a personalității acestui tineret trebuie să luptăm: prin ridicarea

culturii și ideologiei lor la rangul de armă de neînfrînt împotriva nedreptății și violenței; prin crearea aceluiași ideal de adevăr și dreptate ce va anula în viitoarele relații internaționale tot ceea ce este străin păcii; prin formarea conștiinței comuniste care va duce mai departe ștafeta Progresului.

În spiritul celor mai înalte tradiții de luptă, faptă și gîndire a poporului nostru, în numele cărora Istoria este cel mai bun educator, „*Avem datoria să creștem un tineret cu un larg orizont spiritual, înarmat cu tot ceea ce a creat mai bun omenirea în domeniul cunoașterii, cu cele mai noi cuceriri ale științei universale*”.

Care este datoria noastră de mesageri ai Istoriei?

Documentele din iulie ale partidului afirmă clar și răspicat principiul de bază al societății noastre, al omului nostru, tensionat în gîndire și acțiune, sub însemnul echilibrului între răspundere și creație, între sublinierea adevăratelor valori mereu înnoitoare de tradiții sănătoase și înlăturarea conștiinței a falsului, de pretutindeni.

În Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 3–5 noiembrie 1971, plenară de concluzii preg-

nante, urmare a aprobării totale a sarcinilor noastre de către întregul popor muncitor, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntul său – devenit document de partid –, ecou al unei gândiri vii și aplicative, motor al unei acțiuni robuste de trăire pe măsura veacului a națiunii noastre intrate în orbita universului, atrăgea atenția asupra rolului complex și extrem de stimulator al artei în societatea noastră, dădea imaginea exactă a funcției uriașe a artei în orinduirea noastră, aceea de tribună de luptă în înfruntarea dintre nou și vechi. „Nu trebuie să uităm nici un moment – spunea secretarul nostru general – că orice personalitate se poate afirma numai în strînsă legătură cu partidul și poporul, numai înfăptuind politica partidului și numai acționînd în concordanță cu interesele națiunii socialiste”.

Arta, deci, să evidențieze energia, priceperea și munca puse în slujba cauzei partidului, bunăstării și fericirii poporului.

În urma analizei profunde a dezvoltării activității culturale și artistice în țara noastră a apărut ca o necesitate pentru idealurile omului nou, crearea Consiliului Culturii și Educației Socialiste, organ de partid și de stat, în scopul „asigurării înfăptuirii politicii partidului și statului nostru în domeniul culturii și educației socialiste, de a conduce și îndruma întreaga activitate cultural-educativă ce se desfășoară în Republica Socialistă România. Consiliul Culturii și Educației Socialiste are menirea de a acționa pentru asigurarea unei înalte civilizații slujitoare a poporului român, unul din țelurile majore ale operei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Consiliul Culturii și Educației Socialiste militează pentru îmbogățirea continuă a vieții ideologice și culturale a societății noastre, pentru lărgirea orizontului de cultură al oamenilor muncii de la orașe și sate, pentru însușirea de către cei ce muncesc a marilor valori ale cunoașterii universale, a tot ceea ce a realizat mai de preț omenirea în domeniul științei, culturii și artei”.

Rezultantă prin ea însăși a întregii opere de edificare socialistă, munca specialiștilor din domeniul conservării, consolidării și valorificării monumentelor istorice și de artă, cuprinde noi dimensiuni de extindere astăzi, cînd gestul cultural de redare capătă semnificația, adînc înrădăcinată în inimi, a actului politic, de înfăptuire – și astfel –, de desăvîrșire a unei revoluții material-spirituale.

Chintesență în coordonate caracteristice, document de veridicitate, expresie a ethosului în aume stil, timp și spațiu, monumentul este firească simbioză a puterii economice, sociale și culturale a civilizației unei națiuni.

Titlurile de noblete obținute de monumentele noastre din nordul Moldovei sau din Munții Orăștiei, de la Marea Neagră sau Dunăre, exprimă innobilarea personalității noastre convergente, modelată în lungul secolelor, recunoscută pe plan mondial. Prin ele se confruntă în perenitate Ideea noastră românească.

Principiul leninist „Arta – parte integrantă din cauza generală a revoluției” dă specialistului, în noua și largă deschidere de referințe, mîndria legitimă a omului politic.

Cercetătorul de astăzi are o mare răspundere față de societate și această răspundere este nodul ce captează și transmite în același timp o mare varietate de direcții. Munca lui, răspunderea lui începe o dată cu alegerea subiectului, se continuă cu descifrarea, cu soluția adoptată pentru rezolvarea lui, cu atenția permanentă pentru aplicarea rapidă și eficace a rezultatelor obținute și se termină – sau se începe, acesta fiind scopul final – cu oferirea lui publicului larg. Specialistul nostru, cercetător în probleme de conservare, restaurare, consolidare și valorificare a monumentelor, înțelege astăzi, mai deplin, că o ascensiune a valorilor înseamnă o ascensiune umană; că răspunderea sa, prin urmare, este esențialmente politică și că aceasta îi dă elementele necesare de orientare și fundamentare în societatea noastră socialistă.

Pentru că monumentele României, mai vechi sau mai noi, sînt ale noastre, expresie a unei unități de rațiune și sensibilitate; pentru că prin ele dăm relief spiritualității

noastre românești, culturii și civilizației noastre milenare, etalînd forța noastră istorico-artistică la picior de egalitate cu întregul univers; pentru că prin ele întărim încă o dată prestigiul nostru internațional, în munca educativ-științifică, etică și artistică a maselor largi, un factor de seamă îl constituim și noi, lucrătorii în acest domeniu.

„Trebuie să avem permanent în vedere că fiecare popor, fie el mare sau mic, a contribuit, contribuie și va contribui, la îmbogățirea patrimoniului civilizației universale, care se compune, pînă la urmă, din ceea ce au creat toate națiunile lumii. Din acest punct de vedere, popoarele, ca și oamenii, sînt pe deplin egale. Mare este acel popor care se străduiește să dea cel mai mult civilizației și cauzei păcii în lume. Tocmai acestui țel îi consacră energia, talentul și forța creatoare poporul nostru care, făurindu-și propriul viitor fericit, contribuie la făurirea zilei fericite de mîine a umanității”.

Precizările din Decretul de înființare a Consiliului Culturii și Educației Socialiste în ce privește Direcția monumentelor istorice și de artă, au fixat jaloarele desfășurării activității acestei instituții cu personalitate juridică care, „asigură cunoașterea, conservarea, protejarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, de artă plastică și arhitectură, îndrumă și controlează această activitate pe tot cuprinsul țării”. Acționînd „pentru punerea în valoare a monumentelor istorice de artă plastică și arhitectură, în vederea educării patriotice a maselor, a dezvoltării turismului, și pe planul cercetării științifice, ... Direcția monumentelor istorice și de artă organizează, pe baze științifice, evidența centralizată a tuturor monumentelor istorice, de artă plastică și arhitectură; elaborează propunerile de aviz asupra proiectelor privind restaurarea, conservarea, punerea în valoare și folosire a monumentelor și le supune Comisiei monumentelor istorice și de artă care, în acest domeniu, îndeplinește funcția de Consiliu tehnico-științific al Consiliului Culturii și Educației Socialiste”.

Și tocmai de aici, datorită noastră de a crea acel climat cultural, acea conștiință istorică care, favorabilă monumentului, va trezi în rîndul maselor interesul și grija cetățenească pentru apărarea avutului spiritual al obștei; de aici, datorită noastră de a cere legea de protecție a monumentelor istorice și, în virtutea ei, neglijențele de pînă acum, lipsa de răspundere uneori pentru viața unui monument, „legiuirile” personale în conservarea și consolidarea lor sau în hotărîrea existenței lor pe mai departe, să dispară.

„Oricît de bune ar fi hotărîrile pe care le-am luat, influența lor nu se va simți de la sine”, spunea printre ultimele cuvinte de încheiere a plenarei, secretarul general al Partidului Comunist Român. „... acum, hotărîtoare este munca organizatorică, repartizarea justă a cadrelor, controlul îndeplinirii hotărîrilor”.

Calme și îndrăznețe totodată, cuvintele acestea angajează viitorul; iar pentru noi, prezentul își demonstrează cu impetuoșitate același calm și siguranță, valoarea în fața viitorului.

Noi ne vom spune, în pas cu toții, cuvîntul.

Gîndit ca o tribună de dezbateri și schimb de opinii, avînd locul cuvenit în dezvoltarea unei adevărate științe a monumentelor, „Buletinul monumentelor istorice” își va spune cu mai multă fermitate cuvîntul, va solicita specialiști din toate domeniile adiacente, va fi expresia celor mai variate forme de investigație științifică și a manifestărilor publicului în ce privește punerea în valoare a monumentelor.

Atent la toate sesizările, definindu-și activitatea prin captarea în paginile sale a confruntărilor privind metode de restaurare și conservare, punînd în discuția specialiștilor proiecte de restaurare și consolidare, înainte ca acestea să fie aplicate, „Buletinul” își va dovedi mereu actualitatea sa în efortul general al ridicării nivelului de cunoaștere și de educație socialistă a maselor, în așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.